

Ihmisten kokoisille yrityksille!

Leader-yrityusrahoitus Lapissa 2023–2027

19.9.2023

Anne Anttila, toiminnanjohtaja, Outokaira tuottamhan ry

LEADER

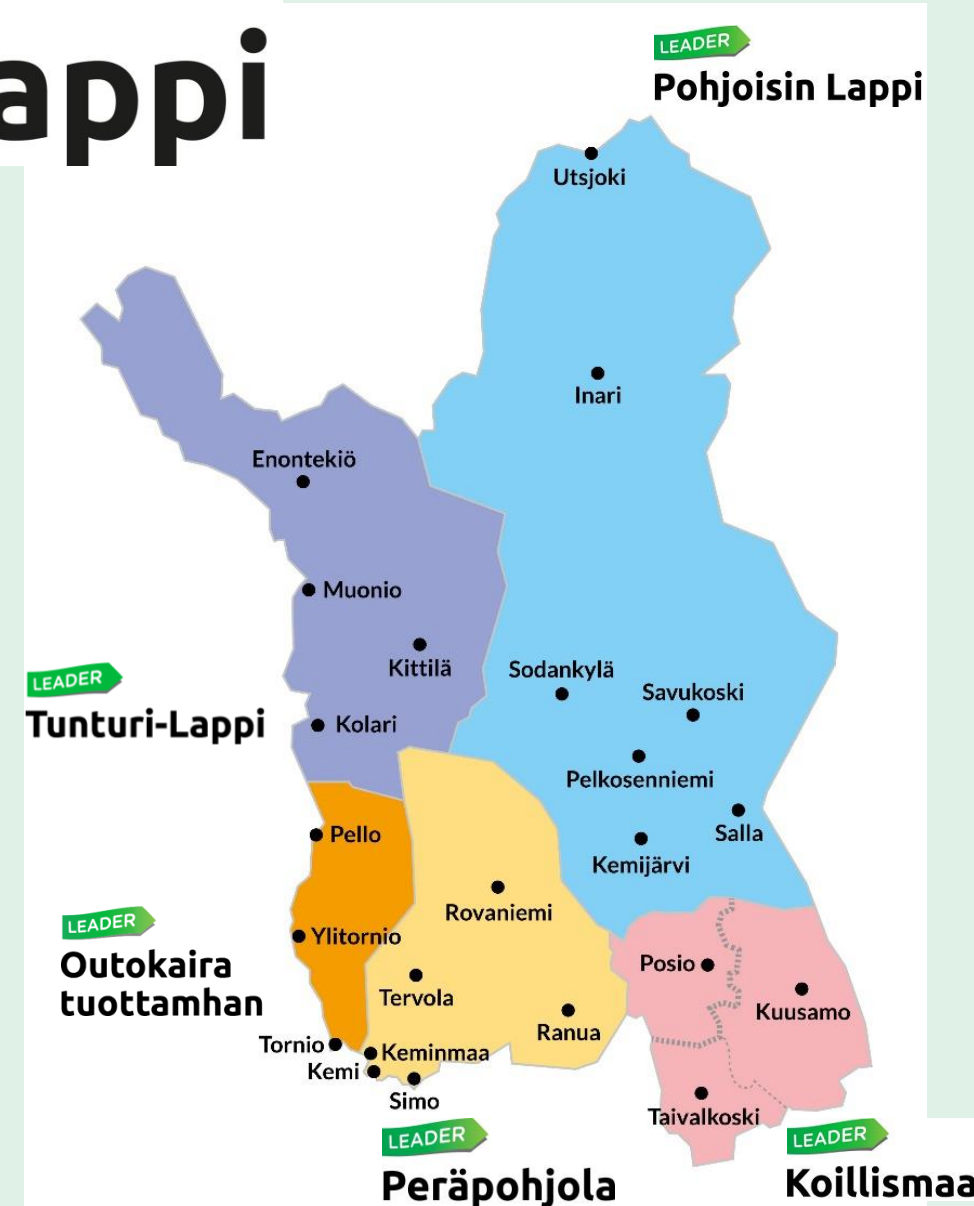
Outokaira
tuottamhan

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER-TOIMINTA LAPISSA

- Lapissa vaikuttaa viisi Leader-ryhmää
- EU-rahoituskaudella 2023–2027 koko Suomessa on **52 Leader-ryhmää** + Ahvenanmaan ryhmä.
- Lapin Leader-ryhmät tekevät **yhteistyötä Leader Lappi -brändin alla**. Yhteisinä, koko Lapin kattavina toimina ovat olleet mm. viestintä (Lapin keino -hankkeet), ikäihmisten perhehoito, kyläverkot sekä kulttuurimaiset ja perinnerakentaminen. Uusia yhteistyöhankkeita on tulossa tällä kaudella.
- Kukin ryhmä kehittää aluettaan **paikallisista lähtökohdista käsin eli oman strategiansa** pohjalta. Rahoitusvälineet ovat kaikilla samat, joillain ryhmillä käytössä on myös Nuoriso Leader -rahoitusta. **Ryhmät ovat tehneet omia painopisteitä ja linjauksia, jotka tulee tunnistaa neuvonnassa ja toteutuksessa.**
- Leader-hankkeisiin rahoitusta Lapissa **n. 14,3 milj. €** tällä rahoituskaudella!

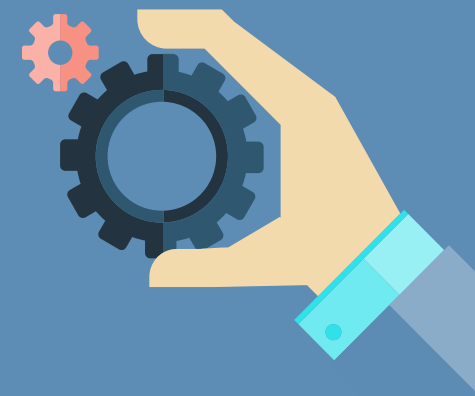
MAASEUDUN LEADER-YRITYSTUET 2023–2027

YRITYSTEN ALKUTAIPALELTA INVESTOINTEIHIN

ASTI!

Yritystoiminnan käynnistystuki
Yritystoiminnan kehittämistuki
Yrityksen investointituki

MUUTOKSIA RAHOITUSKAUDELLE 2023–2027 VERRATTUNA AIEMPAAN OHJELMAKAUTEEN

- Pieniä muutoksia on tullut hankkeisiin verrattuna päättyneeseen 2014–2022 ohjelmakauteen:
  - **hintaselvitys** on tehtävä vähintään 3 000 € hankinnoista – käytännössä myös pienemmistä hankinnoista on esitettävä hinta-arviot (huom, uusia yritystukivälineitä)
  - tällä kaudella on tarjolla useita uusia välineitä **yritysten ja maatalouden kokeilujen rahoittamiseen** - näistä lisää myöhemmin
- Tällä kaudella on pyritty eriyttämään Leadereiden ja ELYn tuet
- Leaderit ja ELY myös linjaa yhteisesti tukien käyttöä

YLEISTÄ LEADER YRITYSTUISTA

- Leader tukee yrityksiä **aineellisissa ja aineettomissa investoinneissa sekä yritystoiminnan kehittämisessä**.
- Leader-tukea voi saada **kustannusarvioltaan 5 000 - 100 000 euron yrityshankkeisiin**. Tukea saavien yritysten tulee olla **mikroyrityksiä**, jotka työllistävät **pääasiassa enintään 5 htv**. Yritystuet ovat **harkinnanvaraisia tukia**. Ryhmillä voi olla omia kustannusarvion ylärajoja.
- Investointitukea voidaan myöntää sellaiseen yrityksen investointiin, jolla on **olennaista merkitystä yrityksen perustamiselle, kasvulle tai kehittymiselle**. Investointitukea voivat saada niin käynnistymisvaiheessa olevat kuin toimintansa jo vakiinnuttaneet yritykset.
- Hakijalla tulee olla taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa hanke - tuki maksetaan takautuvasti maksuhakemuksen jälkeen.
- Energiainvestoinnin tuki (30%) päätoimisille mikroyrityksille ydin- tai harvaanasutulla maaseudulla ei edellytä kasvua tms.
- Yrityksen sijainti toiminta-alueella voi vaikuttaa tukiprosenttiin.

Tuttuja välineitä, uusia paketteja

Edelleen pyritään pääasiassa:

- lisäämään mikroyrityksiä maaseudulla,
- auttamaan maaseudun mikroyrityksiä kehittymään ja kasvamaan sekä
- lisäämään ja kehittämään maatilakytkeistä yritystoimintaa
- **Osa-aikayrittäjää voidaan tukea – ei sivutoimista** (eli jos työllistyy jo palkkatyössä 100 % = sivutoimiyrittäjä)
- **Alueelle lisää rahaa, toimeentuloa, hyvinvointia.**

Leadereiden rahoituspaletti vuosille 2023–2027

Yleishyödylliset investoinnit

- Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit
- Investoinnit maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi
- Esim. kylätalojen remontteja, leikkipaikkojen rakentamista, ulkoilureitistöjä...

Yleishyödyllinen kehittäminen

- Yhteistyöhankkeet, sis. **yritysryhmähankkeet**, Älykkäät kylät -strategiat
- Koulutushankkeet
- Tiedonvälityshankkeet
- Valmisteluraha, mm. EIP-hankkeiden ja Älykkäät kylät -hankkeiden valmisteluun, 5 000 €:n kertakorvaus

Pienhankkeet

- Uusi rahoitusväline, korvaa aiemmat teemahankkeet, vain Leader-rahoitettava
- Joko kehittämishanke tai investointi
- Kokonaiskustannukset max 8 000 euroa, tuki minimissään 1 000 euroa.
- Pienhankkeen menettelyt ovat kevennettyjä, mm. kevyempi hankesuunnitelma

Yritystuett

- Yritystoiminnan käynnistämisavustus
- Yritystoiminnan kehittämisavustus
- Yrityksen investointituki
- **Seuraavaksi lisää yritystuista!**

Kuva: Iina Askonen

Leader-tukityökalut yrityksille

YRITYSTOIMINTAA SUUNNITTELEVALLE

Yritystoiminnan suunnitteluun 1000 €

- ilman y-tunnusta
- liikeidean pohtiminen, asiantuntijapalvelu

! Outokairan linjaus: Tukea myönnetään vain jos veloituksetonta neuvontaa ei ole saatavissa tai toimiala vaatii erityisosaamista

Uuden yritystoiminnan kokeiluun 2500 €

- ilman y-tunnusta
- kesto enintään 4 kk
- työttömät, nuoret (16v.-), opiskelijat

Käynnistämis- ja investointituen hakemisen valmistelu 2000 €

- y-tunnus
- LTS:n ja kehittämissuunnitelman valmistelu sekä toimintaedellytysten selvittäminen

YRITYKSEN PERUSTAJALLE

Osa-aikainen käynnistäminen 5000 €

- y-tunnus
- 10-35 työh/vko
- tavoite yli 10 000 € liikevaihto vuodessa
- erilaisiin kehittämisspalveluihin

Päätoiminen käynnistäminen 7500 €

- y-tunnus, YEL ja LTS (liiketoimintasuunnitelma)
- tavoite väh. 15 000 € ja yrittäjän toimeentulo
- erilaisiin kehittämisspalveluihin

Kehittämis- ja investointituen hakemisen valmistelu 2000 €

Investointituki 30 tai 40 %

- 5000-100 000 € kustannuksiin
- 40 % ydin- ja harvaan asuttu maaseutu
- 30 % muulla tukikelpoisella alueella

Tuki omistajanvaihdoksen valmisteluun 2500 € tai 5000 €

- ostettava yritys hama- tai ydinmaaseudulla
- tuki ostoa suunnittelevalle asiantuntijapalveluihin
- myös ilman y-tunnusta

TOIMIVALLE YRITYKSELLE

Kehittämis- ja investointituen hakemisen valmistelu 2000 €

Kehittämisavustus 3000 €

- voidaan myöntää enintään 3 krt kauden aikana edellyttäen kehittämisshypäyksiä

Investointituki 30 tai 40 %

- 5000-100 000 € kustannuksiin
- 40 % ydin- ja harvaan asuttu maaseutu
- 30 % muulla tukikelpoisella alueella

Energiainvestoinnit tuki 30 %

Päätoim. mikroyritykselle harvaan tai ydinmaaseudulla

- energiamuodon vaihtamiseen uusiutuvaan energiaan, yrityksen uusiutuvan energian käytön lisäämiseen ja energia- ja materiaalitehokkuuden parantamiseen yrityksessä

MAATILALLE

Maatalouden alkutuotannon kokeilu 2500 € / 5000 € / 7500 €

- ensimmäistä kertaa kokeiltava maataloustoiminta
- maataloustoiminnan monipuolistamiseen kokeilun avulla
- tukea voi saada yhteensä maksimissaan 7500 €

LEADER-TUET MIKROYRITYKSILLE

Yritystoiminnan käynnistysavustus

Tukea saa mm.:

- asiantuntijapalveluihin toiminnan käynnistämiseksi,
- toteutettavuusselvityksiin sekä
- kaluste- ja pienhankintoihin, tietojärjestelmiin ja perustamiskustannuksiin.

Tukimuodot:

- Yrittämisen kokeilu, 2 500 €
- Maatalouden kokeilu, 2 500 € / 5 000 € / 7 500 €
- Omistajanvaihdoksen suunnittelu (ostajalle), 5 000 €
- Osa-aikainen yrittäminen, 5 000 €
- (huomaa ero osa-aikaisen ja sivutoimisen suhteen)
- Päätoiminen yrittäminen, 7 500 €

Yritystoiminnan kehittämisavustus

Tukea saa mm.:

- Asiantuntijapalveluihin ja selvityksiin → innovointi, tuotekehitys, kilpailukyky

Tukimuodot:

- Yritystoiminnan suunnittelu, 1 000 €
- Yritystoiminnan kehittämistoimenpiteen valmisteluvaiheen tuki, 2 000 €
- Yritystoiminnan kehittäminen, 3 000 €

Yrityksen investointituki

Tukea saa mm.:

- Yrityksen erilaisiin investointeihin kuten rakentamiseen, koneisiin, patenteihin, ohjelmistoihin jne.

Tukimuodot:

- Osa-aikaisille ja päätoimisille yrittäjille 5 000 €–100 000 € (kokonaisbudjetti), tuki 40 % tai 30% (alueesta riippuen)

LEADER-INVESTOINTITUET MIKROYRITYKSILLE

Yrityksen investointituki

Tukea saa mm.:

- Yrityksen erilaisiin investointeihin kuten rakentamiseen, koneisiin, patentteihin, ohjelmistoihin jne.

Tukimuodot:

- Osa-aikaisille (**huom.**, ei sivutoimiselle) ja päätoimisille yrittäjille , kokonaisbudjetti 5 000 €–100 000 €
- Tuki max. 40 %, kaupunkien lähellä pienempi, 30 %

Investointituki

- Tuen enimmäismäärä 40 %, Leader-ryhmä voi linjata pienemmän tukitason
- Yritystä käynnistettäessä tai toimintansa vakiinnuttaneelle yritykselle
- Aineelliset investoinnit kuten:
  - Koneet ja kalusto
  - Rakentaminen
  - Rakennuksen hankinta maapohjineen - erityisehdot Outokairalta
- Aineettomat investoinnit kuten:
  - Patentit
  - Valmistusoikeudet
  - Tietokoneohjelmistot
  - Muu aineeton käyttöomaisuus

Yhteistyöhanke (sis. yritysryhmän kehittämishankkeet)

- Yhteistyöhankeissa (sis. perinteiset kehittämishankkeet) tulee olla mukana vähintään kaksi toimijaa - Leader on näistä toinen toimija
- Vähintään kolmen toimijan yhteistyöhankeet (viljelijä- ja yritysryhmät), mukana voi olla enintään 10 yritystä eli **yritysryhmät 3–10 mikroyritykselle**.
  - Yhteistyöhankeissa tukea ei myönnetä yritykselle, vaan **yhteistyöhankkeen hallinnoijalle** (esim. oppilaitos).
  - tuki on yritykselle de minimis -tukea
- **Tavoitteena** osaaminen, innovaatiot ja digitalisaatio, myös älykkäät kylät -teema (esim. Älykäs kylä -strategian luominen yhdessä kumppanin kanssa)
- Yritysryhmähanke on yritysten kehittämiseen hyvä väline, jossa **tuki on 75 %**. Yrityksillä pitää olla yhteisiä kehitettäviä asioita, lisäksi voi olla yrityksen omaa kehittämistä.

Ota huomioon ainakin nämä asiat!

- Jokaisella Leader-ryhmällä on **omat valintakriteerinsä**. Valintakriteereillä ohjataan paikallisten kehittämisstrategioiden toteutumista. Kriteerit julkaistaan Leadereiden nettisivuilla, **tutustu niihin** ennen hakemuksen jättämistä.
- Jos et tiedä kuuluuko hankeideasi Leaderin vai ELYn tukien piiriin, **ota yhteyttä meihin**.
- **Suunnittele hanke huolella**, ota yhteyttä Leaderiin ja valmistele hakemus. Hakemuksesi viedään Leader-hallituksen käsiteltäväksi ja puollettu hakemus ELYn viranomaiskäsittelyyn. Prosessin jälkeen saat virallisen tukipäätöksen.
- Hankeaikana **seuraa hankkeen toteutumista ja ennakoi**. Jos hankkeeseesi tulee muutoksia, ota yhteyttä rahoittajaan ennen muutosten toteuttamista.
- Muista myös **viestiä hankkeestasi!**

Lapin Leader –ryhmät löydät

täältä

www.perapohjola.fi

www.leadertunturilappi.fi

www.pohjoisinlappi.fi

www.koillismaanleader.fi

sekä

www.outokaira.fi

KIITOS!

